

ham at se, at saadanne Forslag som Formue- og Indkomstskatten og Skatteoverføringsloven bleve fremlagte paa Tingets Bord, det var de bedste Forslag, der i mange Aar vare forelagte af nogen Regering. Som sagt, man havde endnu i levende Minde, hvor milelangt borte det endnu for kort Tid siden syntes at være, at der kunde blive Tale om at fremlægge saadanne Forslag, at der kunde blive Tale om at faa denne Nedsættelse af Toldbeskyttelsen, som der i 1897 viste sig en Mulighed for at opnaa, at der kunde være Tale om at faa Indkomst- og Formueprincippet gennemført, at der kunde være Tale om at opnaa en ukompenseret Skatnedgang paa omtrent $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som Regeringen den Gang var villig til at gaa ind paa. Saa gik Aarene, og der blev tygget paa disse Skattelove, de bleve trukne frem og tilbage i endeløse Forhandlinger mellem Tingene. Støvet gik af Vingerne, og den Maade, hvorpaa man saa paa dem, fik Præget af de mange kedsommelige og slidsomme Timer, hvor de vare vandrede fra Folketing til Landsting og fra Landsting til Folketing, uden at Udsigten til deres Gennemførelse syntes at bedre sig det mindste Aar for Aar, ja endog saaledes, at Udsigten til deres Gennemførelse ikke sjælden syntes at være i Tilbagegang. Derfor synes man at have glemt, hvor stort et Fremskridt denne Reform er, og det er det, jeg gerne vil minde om.

Man taler saa løst — nej, jeg vil ikke sige løst, men man taler saa let om dette, som jeg har set i forskellige Blade, at det Reedtz-Thottske Reformgrundlag er dødt og borte, at det har vist sig at være et umuligt Grundlag, nu maa man se at hitte paa et andet Grundlag. Glem ikke, at det, at vi kom til dette Grundlag, det var noget, der kostede adskilligt. Det kom under heldige og fremmende Omstændigheder af forskellig Art, og det Kompromis, der opnaaedes mellem Folketing og Regering i Aaret 1897, forhavsede den Gang mange og vakte dyb Harme hos mange af dem, som vare imod de Skatteprincipper, vi her i Tinget altid have hyldet. Men vi fik en Forstaaelse mellem Folketing og Regering derom, et Grundlag, der maatte respekteres og blev respekteret af de følgende Regeringer, og som man heller ikke i Landstinget kan gaa uden om, men i Aarenes Løb har maattet nærme sig mere og mere til. Den daværende Regering maatte vige, og det Kompromis, der var sluttet, blev ikke gennemført, men det har levet videre endnu, og det har vist sig, at

det er et Grundlag, hvorpaa ogsaa Fremtiden vil bygge, og som man er naaet til at faa mere og mere respekteret ogsaa fra deres Side, der oprindelig vare Modstandere. Vil det nu være i nogen Henseende forsvarligt at skyde dette Grundlag til Side? Hvis man synes, det er forsvarligt, saa bliver Spørgsmaalet: Hvor er det ny Grundlag for en Skattereform, hvorved man skulde kunne opnaa noget bedre end det, det Reedtz-Thottske Grundlag byggede paa? Det have vi ikke hørt det mindste om. Lige saavel som det blev modtaget med Glæde i Folketinget, saaledes er det ogsaa blevet modtaget med Glæde ude i Befolkningen, og der er det ejendommelige, at medens her Følelsen for, hvad det betyder, synes at være i Aftagende, har man ude i Befolkningen i Vinter, forekommer det mig, tydelig nok mærket, at denne Følelse var i Tiltagen, at Folk mere og mere bestemt har fordret Skattereformen fremmet paa dette Grundlag.

Det er ogsaa utvivlsomt, at vil man overhovedet videre frem paa Reformvejen, maa dette Spørgsmaal løses. Det er alle bekendt, hvorledes vor finansielle Stilling er bleven ret vanskelig i de senere Aar; hvorledes Statskassens Midler udtømmes, hvilken rivende Vækst der er i Statsudgifterne, og hvorledes det øjensynligt er nødvendigt at komme ind paa en fastere Plan for hele vor Statshusholdning, en fast Plan, hvorefter man kan gaa ogsaa til Reformer med nogen finansiell Rækkevidde. Men inden en saadan Plan kan lægges, inden vi med Frugt kunne debattere om den, maa vi have selve Grundlaget i Orden, vi maa vide, om vi ere købt eller solgte med Hensyn til Skattesystemet, vi maa have Grundlaget i Orden. Ogsaa af denne Grund er Skattereformens Afgørelse af væsentlig Betydning for overhovedet at komme videre. Dette turde maaske være Sagens allervigtigste Side, at Skattereformens Standsning betyder overhovedet Standsning af en virksom Reformpolitik, og Vejen til Reformer, Vejen til Udviklingen gaar igennem Skattesagens Gennemførelse. Jeg tror, at denne Fornemmelse vil være meget levende ogsaa ude i Landet, og intet, intet kunde der være, som vilde blive modtaget med saa stor Beklagelse i Befolkningen, som det Budskab her inde fra, at vi vare gaaede i Staa i Aar igen, og ikke i Staa saaledes som de foregaaende Aar, saaledes at der var Mulighed for Genoptagelse, for at komme videre, saaledes at Traaden endnu holdt, men i Staa saaledes, at Grundlaget var borte, uden at